

מגמותיה של הטקטיקה הסובייטית

תיאור בולט ותמציתי לדמות צבאה של מדינה מסוימת ולדרכי ארגונו ופעלו — כמעט תמיד יש לחפש אצל מי שמתבונן באותו צבא מן הצד, כי הוא עשוי יותר להבחין בגופי העיקר האופייניים מבעד לשפע הפרטים, בעיות־פנים ותנאי־מקום, שלא בהם העיקר. וכך — אף לגבי צבאות, אשר ההזדמנויות להתבוננות בהם מבחוץ, מועטות יחסית — במקרה דידן: צבא־ברית־המועצות. אי־אפשר לו למפקד — כגדול כקטן — הרוצה להרחיב את אופקו הצבאי והמקצועי, שלא להתעניין בצבא אדיר ורב־נסיגות זה ושלא להשתדל לקנות מושגים על אודותיו. אך המקורות והאפשרויות לכך — מוגבלים למדי. עכ"פ, אין בכוחו של ירחון להגיש לקוראיו, בשלמותו, את אחד הספרים שנתפרסמו על הצבא הסובייטי — ואשר בכל אחד מהם משמשים כצוֹת הידוע והברי — והמסופק והשמא, ואלו עריכתה של תמצית (להבדיל מסתם סקירת קורא) ספר כזה נתקלת בקושי הגדול להבחין בין ידיעות מהימנות למהימנות־פחות ולסתם שמועות, ואף דעות־מחבר.

כדי לאפשר הצצה נאמנה ככל־האפשר ולו גם חלקית, לתוך עולם המחשבה והתפיסה הצבאיות הסובייטיות, — לא נראתה דרך טובה יותר מאשר ליטול סקירה תמציתית מוכנה משל אחרים, ולהגישו בתרגום עברי. יתכן, שבעשותה זאת בחרה המערכת לעצמה ב"דרך הקלה"; אך דומה, כי זוהי גם הדרך התכליתית לסיפוק צרכי הקורא ולתועלתו. בחירת המקור — אף היא אינה מקרית. נראה היה, כי רצוי ביותר להגיש פרי התבוננותו של צבא־יבשת אחר, שהוא בדרך־הטבע מסוגל ביותר להבין למסיבותיה וגורמיה של המחשבה הצבאית הסובייטית — ועל כן, גם לפירותיה. היות ודוגמתו של הצבא הצרפתי, בכמה משלבי־גלגוליו השונים, אף השפיעה השפעה לא קטנה על צבא־רוסיה — לפני המהפכה וגם אחריה — היה טעם נוסף לקוות כי "תרגום המושגים", החשוב לעתים הרבה יותר מתרגום לשוני־מילולי גרידא, יעלה יפה לבעלי־סיומים צרפתי. דומה, כי על אף ליקויים מסוימים (וכמובן — החסר המרובה) יש אמנם בסקירה המוגשת, שאינה אלא חלק ראשון במסכת, כדי לשמש מבוא ראשוני לנושא הענף.

עקרונות

— גמישות גדולה באותם עקרונות־יסוד להפעלתם של החילות השונים, שבצבאות־המערב מקובלים כעקרונות שאין לסטות מהם;
— הבקשה השיטתית אחר אפס תה; —
— ריכוז־הרצון המוחלט להתקפה ולהשמדת האויב באמצעות קרב־מקרוב;
— המגמה ליחס ערך קובע לגורם "עוצמה" — יותר מאשר לגורם "אפשרות־התמרון";
— גמישות־קיצונית בתיאורם החילות ובשליטה מרוכזת על אמצעי־הקרב;
— הסדר תקנוני מדוקדק באשר למקומם ולתפקידם של המפקדים ומטותיהם;
— נטיה בולטת לכינוסם של אורחות־נוהג סקטיים במסגרות שיטה (סיסטאמה) והגדרתם בנוסחנות־קבע.

שעה שחיל־הצבא הסובייטי הופתע, ב־1941, ע"י עצמת־המוץ וזריזות־התמרון של ה"ווארמאכט", — הציג הוא, לכתחילה, לעומת הטקטיקה הגרמנית את מרחביה העצור מים של ארצו ואת איתנות־המסורתית של חיל־הרגלים אשר לו.

עד מהרה, בגמישותם וכושר־הסתגלותם של הסלאבים, השכילו המצביאים הצעירים גם להפיק לקח פורה מתבזר סותיהם ולתקן את הפגמים שהיו בהלכת־המלחמה הררית. ואם גם למדו בכלל־של־דבר מן האויב — הרי בנקר דות לא מעטות הוכיחו מקוריות משלהם. — ואורחות־הנהל הרוסיות להתקפה על נקודות־שוב ולהגנתן, לקרב לילה, להפעלת השריון בריכוזים גדולים, למאבק פריטיזנים בעורף האויב, לקרב במכות — הפכו, הם עצמם דוגמה מאלפת לזולתם.

הקים האופייניים ביותר להלכתם בענייני־מלחמה הם:

במהלך ההתקפות ליד אוריול וליד קרקוב, שבאו בעקבות מערכת-המגן של קורסק. הצליח הצבא הסובייטי בשלמות במבצעי הפריצה והניצול-לעומק — הגם שחיל-האוויר הגרמני היה בכוחו לקיים בגזרת אוריאל בלבד, בין 21 ביולי ל-16 באוגוסט 1943, קצב של למעלה מ-1000 גיחות ליום.

כל-אימת שמבקש הגך להעלות — אם מתוך תעודות ואם ע"י חקר מבצעי-ה של המלחמה האחרונה — את העקרונות-המנחים להפעלת סוגי-החיל השונים ולתיאומם ע"י הפיקוד הסובייטי — אתה מתרשם מיד מהעדרו הגמור של כל שלטון-צורה ומהחופש הגדול שנוהגים לגבי עקרונות, אשר — בטעות או בצדק — רואים אותם כחייבים הקפדה תמורה, נציין כאן שתי דוגמות בולטות-במיוחד — לגבי סיוע-אוויר מקרוב ולגבי השימוש בשריון.

השימוש בכוח אווירי — לסיוע אוויר מקרוב

תקנון צרפתי גורס:

...עליונות אווירית כללית — או: לפחות שליטה אווירית מעל לזירת-המבצע, שנבחרה ע"י הפיקוד — הנה תנאי בלתי-נמנע לכל מבצע...
וכן:

...בתוצאות פעולות-האוויר האיסטרטגיות תלויה ההזדמנות הנאותה לפתיחה במבצעים חשובים על-פני הקרקע...
ברם, יודעים אנו שהפיקוד הסובייטי ערך מערכות מכריעות — ואף זכה בהן — לא רק בהיותו משולל עליונות כללית באוויר, או אפילו רק שליטה אווירית מעל לשדה המערכה, אלא גם מבלי שביצע תחילה אותן פעולות איסטרטגיות-אוויריות (כגון: בידוד שדה-המערכה), שהתקנון הצרפתי רואה אותן כדבר שאי אפשר בלעדיו. על מערכות אלו יש למנות את מערכת סטאלינגרד, בדצמבר-1942, ומערכת קורסק, ביולי 1943, — שבהן הפעיל הפיקוד הסובייטי, בלי שתהיה לו במקום השליטה — ואף לא עדיפות בולטת באוויר — את כל כוחות האוויריה שלו לסיוע-מקרוב, היינו: להתערבות הישירה בקרב, לעזרת הטנקים או הרגלים. התוצאות שהושגו במערכת-קורסק איפשרו לו, לגנרל-קולונל רודיאנקוב (מחיל-האוויר הסובייטי) לכתוב: „הגנת חזית זו היתה מושתתת על שילוב מהודק בין כוחות הקרקע והאוויר, שנתן בשלב-ההגנה תי תוצאות בלתי רגילות”.

במקצועי-המלחמה, שבו רק צעד

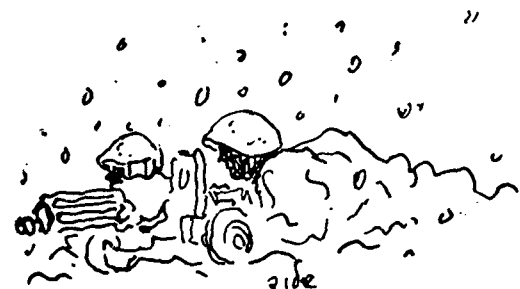
אחד, ממש, מפריד בין המחשבה-המכלילת, העקרונית לבין פרטי-המעשה-והביצוע, הנובעים ממנה (כל-שכן, כש„פרטים”, לעתים קרובות, מתנים או משנים את המחשבה העקרונית עצמה) — קשה במיוחד לתחום תחום ברור כל-שהוא בין „עיקרים” ל„דרכי-הביצוע”. בכל זאת, דומה שבפרקים שניתנו כאן סופקו, פחות או יותר, קריטריונים שידיעתם הכרחית להבנת הרקע המחשבתי והאורחות העקרוניים של הטקטיקה ותורת-המבצעים הסובייטיות. אכן, אין להביא את ההתבוננות באלה אל סיומה הטבעי וההגיוני מבלי לבחון, בנושא-כפני-עצמו, גם את דרכי-הביצוע למי גמות העקרוניות הנ”ל, הנחוגים באורח-מעולתו של הצבא הסובייטי. אלא שלבחינה כזאת — להסקת מסקנות ממנה לגבי מגמותיה של הטקטיקה הסובייטית עתה — יהיה הכרח בסקירה מיוחדת.

עצמית אסורה, למושכו אל תוך מל-
כודות, להפתיעו.

הסווא חמורה, סודיות מוחלטת, הפצת ידיעות כוזבות, שימוש שיטתי בעמדות הטעיה, התקפות מסיחות, התקפות הנערכות בלילה או במזג אויר רע, התנהגותן של יחידות תוך העמדת פנים שאינה מתאימה כל עיקר לאפשרויותיהן במציאות ולא למשימתן האמיתית — כל האמצעים הללו מופעלים הלכה למעשה, ובכל דרגי הארגון והפיקוד. הנסיה הכללית לנהוג באי-סדר חיצוני — עוד מסייעת למגמות אלו ומבליטה — לגבי אורח-המחשבה של אומות לטיניות, אנגלו-סכסיות או גרמניות — את אופיה זה של הטקטיקה והארגון הסובייטיים, המכביד ממילא על אפשרות-התמצאותו של היריב.

הרצון לתקוף!

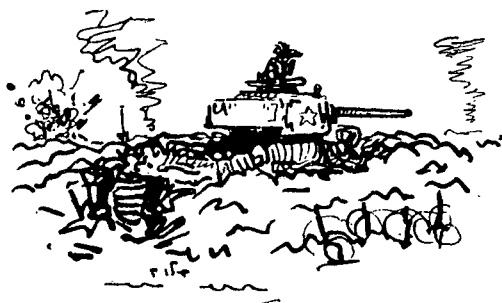
בצדו של קו אופייני זה, מתגלה בכל הדרגים ובכל המסביבות, בקיצוניות ובמובהק: הרצון לתקוף. רק פעולה תוקפנית, מתוך תקיפות-החלטה אלוות להשמיד את האויב באמצעות קרב גוף-אל-גוף — היא הנותנת נצחון. — דברים אלו מנוסחים בפתח התקנון הרוסי משנת 1942, ורעיון זה חוזר ונשנה, בצורות שונות.

בכל חלקיה של תעודה זו המטפלת, בזה אחר זה, בקרב של היחידות השונות — פלוגות, גדודים, רגימנטים — ובכל צורות-הקרב.

אפילו בדפים, שהוקדשו לקרב הגנתי מודגש. שרק „התקפת-נגד, אשר הובאה עד לידי מאבק גוף-אל-גוף, — מביאה את ההכרעה בהתמודדות הגנתית על-ידי השמדת התוקף.”

אכן, משניתרגם — במהלך המלחמה — רצון זה להתקפה בכל תנאי, ואפילו בכל מחיר, בצורת התקפות בהמוני צפוף, שחוזרו ונשנו בזה אחר זה (ולעתים אף לא היו מסודרות כדבעי), והן עלו לכוחות הסובייטים באבדות ניכרות — נתברר לפיקוד הצורך לפעול נגד הנסיה להתקפות-בהמוני מעין אלו. הוא עשה זאת ע"י הכנסת המושג של „חזית-מינימום”. תקנון-שרות-השדה מ-1943 קובע: „רוחב חזית-ההתקפה של דיבריה נקבע לפי המשימה,

השימוש בשריון

בענין זה גורס אותו תקנון צרפתי:

„...בדרך כלל יש לאסור על פיצורם של הטנקים, מחל-קות מחלקות, בתוך יחידות הרגלים, פיצור הנעשה בטענה של הבטחת חלוקה אחידה...”

וכעבור שורות מספר:

„...אין להשתמש בטנקים ובמשחית-טנקים כבנקודות משטן קבועות בתוך מערך-עמדות...”

והנה, לעתים קרובות מאוד הופעלו הטנקים ותותחי ההינע-העצמי הרוסיים באורח-פזיר, „אלי-ריכוזי”, בקבוצות של שלושה לפלוגת-רגלים. וזאת — כמעט בכל המערכות, של התקפה והגנה כאחת.

בהתקפה, הם תומכים בחיל הרגלים בהיותם מעורבים בתוך שורותיו וצמודים אליהן, מסייעים לו באשם ונעזרים למעבר מכשולים, להגנה-מקרב ולפינוי מוקשים. בהגנה, הם מופעלים לעתים קרובות נוסח „תירבות-שדה” קבועות, מחופרים עד גובה המאפשר עדין את הפנית הצריחים — והם-הם המהווים „שלד” נקודות-משען, כשכלי-נשק אבטומאטיים ומרגמות-הרגלים מחזיקים ברנחים שביניהם.

שימוש כזה בטנקים, אף-על-פי שעלה לו לצבא הסובייטי באבדות כבדות בשריון, איפשר לו עם זאת, ככמה הדמניות, לעצור התקפות שריונים גרמניים גדולות-ממדים; במיוחד: ליד קורסק, ביולי 1943, ואח-כ-במערכת-הארקוב השניה, באוגוסט 1943, — איפשרה לרוסים טקטיקה זו, כשהיא משולבת בסיוע מהודק מהאוויר, למוטט את גושי-השריון הגרמני המרוכז, שהפסיד באותם חודשים מ-1800 עד 2000 טנקים.

הטעית האויב

בכל מחקר של האיסטרטגיה או הטקטיקה הסובייטית — אין לשכוח את המגמה של היריב להכשלתו. הכל — בהנהלת המבצעים, בארגון היחידות, בכינוייהן, באורחות ההפעלה של סוגי-הנשק, בהנהגת יחידות גדולות וקטנות — מכוון לסובב את האויב בכחש, להטעותו, להביאו להתגלות

שהוחשו אוניו, נוסע את ההיאבקות, או נידון להישמד.
מפקדו של רגימנט מניע תמיד את אמצעי הקרב שלו
קדימה, ככל האפשר, למען יסייעו ליחידות המשנה התוק-
פות. כל סוגי הנשק, אפילו אלה שיש להם תעודה מיוחדת
(למשל: תותחים וגד-טנקים), מצטרפים לאש-התקפה זו.
הארטילריה משתתפת בה בכל כלי-היריה שלה, כשהיא
מבצעת, במקרי הצורך, ירי-בכינוי-ישר.

את עליונות-האש משיגים, לפי הנסיבות — או ע"י
ריכוזם המוחלט של אמצעי-הסיוע (הארטילריה,
המרגמות, חיל-האוויר), ברשותו של דרג-פקוד יחיד
(שדרך כלל הוא הדיביזיה, ולעתים קבוצת-גייסות
טקטית מיוחדת); או — באמצעות הפעלה, בקירבה
יתרה למטרה, של אמצעים שלפי טיבם הנם בעלי עוצמה
כבירה, כגון: ארטילריה גדולת-קוטר.

במקרה זה של הפעלה צמודה ככלי-האפשר למטרה —
נוהגים הרוסים, בשלבים ידועים של הקרב, „אל-ריכוז“
קיצוני ומגיעים עד כדי פירור-סממנים
של האמצעים הארטילריים, — בהפרישם,
כלים מבודדים — לליווי בלתי-אמצעי לרגלים, — הפועלים
בכינוי ישיד ובהחדירם את הסיוע-מאויר עד לדרג-גדוד-
הרגלים או פלוגת-הטנקים; וכן חלק מהטנקים שלהם,
אפילו הכבדים, — עד לדרג של פלוגת רגלים.

עשירות בלתי-שכיחה באמצעי-ארטילריה (במשך המל-
חמה יצאו מבתי-החרושת הרוסיים 120.000 כלי-תותח
ו-150.000 טנקים), והשימוש המוחלט-כמעט, בחיל-האוויר
כולו, לסיוע-במהדוק — הם אשר איפשרו להשיג את
העוצמה בכל הדרגים...

והנה כמה דוגמות ל„צפיפות“ הכלים, הנהוגה בצבא
הסובייטי: —

חיל-התותחנים: 300 כלים לק"מ בס-
ליגרד. 620 — לפני ברלין, שההתקפה עליה,
באפריל 1945, נתמכה ע"י 22.000 כלי-תותח ומרגמות.

העוצמה המיספרית, אמצעי-האש שלדיביזיה וכן ע"י
תנאי-השטח וטיב הגנת-האויב. דיביזיה תקינה, כשהיא
פועלת במסגרת „קבוצת-ארמיה“ (דהיינו, צירוף-כוחות
במחדי קורפוס) מקבלת כרגיל גזרת-פעולה בת 4 ק"מ
בערך, עכ"פ — לעולם לא למטה מ-3 ק"מ...
אף-על-פי שהמצבה הממוצעת של דיביזיות סובייטיות
לא עלתה באותה תקופה על 7000—6000 איש, — עדיין
היתה זו צפיפות ניכרת; והאבדות הוסיפו להיות רבות.
ע"כ נראה, מאז סוף המלחמה — הן לפי מה שנתפרסם,
והן לפי התמרוגים שנערכו — כי קיימת דאגה לקיצוב-
מאמץ נאות יותר...

חזית-המינימום נוסח 1943 — הורחבה. למעשה, מודים
עתה אנשי-הצבא הסובייטים, שגודר יכול לפעול ולתמרן
ללא-קושי, בהתקפה, בגזרה שרוחבה עולה על 1000 מ';
ולהתגונן ביטולות — על פני גזרה בת 1800 עד 2000.
ועוד, — בה בשעה שתקנון 1939 הניח, שיחידה תור-
קפת חייבת להסתער לאורך כל חזיתה, או לפחות
להתייבב למלוא אורכה, יכולים אנו לקרוא במאמר של
ירחון-צבא סובייטי מ-1946: —

„לעתים קרובות יקרה כי דיביזיה חייבת לבצע התקפה
על פני גזרה שרוחבה עולה, במידה ניכרת, על הממדים
התקנים, שטוכם מתוך נסיון-המלחמה, בתנאים אלה,
צריכים ארגון ההתקפה והנהגתה להיות כרוכים בקושי-
מיוחדים ידועים, שביניהם יש לציין קודם-כל, כי המאמץ-
העיקרי יתגשם אז רק בתוך גזרה צרה ופגיעה, ואילו
בגזרות האחרות שבתוך חזית כזאת, הגדולה-מעל-הרגל,
יתבטאו מיבצעיהן של יחידות הנועדות להתקפה במילוי
משימות תוקפניות מוגבלות או מאחזות-עניים, ובהבטחת
נקודות-ההתחברות של היחידות.

ארטילריה — מדבירה ומוחצת!

התותח — הוא „אלוהי-המלחמה“, הכריז
סטאלין, ברצותו להדגיש את המגמה שיש להבליטה
בארגונו של הצבא האדום ובהלכת המלחמה שלו.
הלכה זו עוד פותחה והלכה. — בתקנון של 1942 ניתן
לה ביטוי זה:

„את הצלחת ההתקפה משיגים ע"י כך — שלמכתחילה
רוכשים את עליונות-האש ומקבלים את האש יותר ויותר
אל האויב, עד שהיא מצדיקה-מוחצת — והאויב,

בפנותנו אל התותחים הנגד-טנקיים נראה, כי במידה שגדל קוטרם — כן מוצדקת פחות
העסקתם כתותחניים. ט. בלבד. נראה, כי התותח הרוסי בן 7,62 מ"מ, זה שעם היותו
תותח נט. מובחן יצלה גם לתפקידים הארטילריים האחרים — יש בו משום ציון
(„מערכות“ ס"ח, „חיל הרגלים החדשים“).

טרייב: ליד סטלינגרד — 40—25 טנק לק"מ; ליד קורסק — 60 טנק; במערכה אורד, לפני שטין, ריכוז ארמית-השריון השניה של הגוארדיה — 6 בריגדות של טנקים "T34" הבינוניים, שתיים — של טנקי "יוסף סטאלין", הכבדים, ושתי בריגדות — של "תותחנים-עצמם". דהיינו, 200 רכבי-שריון לק"מ.

חיל הרגלים: דיביזיה אחת בר"ק"מ. גיורת גרוד — רוחבה 500 מ', ועומקה — 4—5 ק"מ.

נקיטה שיטתית, בכל הדרגים, בהשגות אלו — של חזית-מינימום וחזית-מכסימום, ושל צפיפות — יש בה, אמנם, כדי להחזיק את המבצעים באפיק של "תקנים" כדי להקל על עבודתם של מטות; אך, היא מְשֹׁה לטקטיקה הרוסית נוקשות-של-תמרון, בהניחה מקום מועט בלבד לאשר אינו נראה-מראש.

בדרך כלל, ניתן לומר שהפיקוד הסובייטי התאמץ תמיד ל"תרגם" אורחות-נוהל טקטיים ללשון של נוסחות-מכללי-לות, לספק פתרונות-דוגמה, מסגרות מעין "תבניות", ואם המצביאים הסובייטים הגבוהים גילו הרבה תושיה, יזמה וסגולות-אופי — הרי נראה, כי פחות עידוד ניתן לסגולות אלו בדרגי היחידות-הקטנות.

דרגות-פיקוד — ומוטה, שיתוף פעולה בקרב

הוראות-שירות סובייטיות מסדירות הסדר מדויק, עד לפרטי-הפרטים, את תפקידם ומקומם של המפקדים בכל הדרגים ואת כפיפותם ההדדית, ההלכה מושתתת על:

— כפיפות מוחלטת של מפקדים-מקצועיים למפקדים-טקטיים;

— הבחנה ברורה מאוד בין המפקד למטהו;

— שילוב מהודק בין מוצבי-הפיקוד של החילות השונים.

אנשי-הצבא הסובייטים מודים, כי המפקד חייב להימצא בקירבה יתרה ליחידותיו, למען יוכל לנצח על הקרב שלהן. אולם, עלידי-כך — אינו יכול לדרוש ולקבל את כל הידיעות ההכרחיות לו לתכלית הנהגת הקרב; וכאן מתחיל תפקידו של המטה. המטה אינו נמצא, ואינו עובד, באר-תו מקום בו צריך להימצא המפקד. נמצא, שישנה כאן הפרדה-במרחק בין השנים — ויש הכרה בדרך כדי לקיים טנע מהודק בין המפקד ומטהו.

כך, בהתקפת טנקים, ימצא מפקדו של רגימנט מסוים בטנק-הפיקוד שלו, מרחק מועט מאחורי יחידותיו. נוסף על האלחוט (הנהג ג'מסון) לכלל הקשרים שבין רכבי-שריון) מצויים לרשותו גם רצים — על אפנוע, בטנ-קים וכיו"ב — לצורך פיקודו על יחידותיו, ולהחזקת

הקשר עם מטהו. נקודת-הצפייה מ שות פת למפקד הרגלים, קצין הקישור של התותחנים נמצאת בקידתו הבלתי-אמצעית של מוצב-הפיקוד. בה נמצא אישית גם ראש-המטה של הרגימנט-הטנקי — הוא מבטיח את העיך-הפקודה על-פני שדה-הקרב; את התבוננותו האישית הוא משלים ע"י הדוחות של נקודת-הצפייה הניידת — שהוא משלח למשימות-הצפייה משהוא מרגיש צורך בכך.

ראש-המטה מעביר אל מפקד-הטנקים את:

— פקודות הדרג הגבוה מהם;

— הידיעות והדרישות הבאות מחיל-הרגלים;

— פרי התבוננותו האישית;

הוא מקבל ממנו:

— ידיעות על התמרון שעוסקים בביצועו;

— נתונים על האויב;

— דרישות למתן-אש שיש להעבירן אל חיל-התותחנים.

הפקודות ליחידות-המשנה, וכן לארטילריה ההינע-עצ-מית של סיוע-ישר, ניתנות — לפי נסיבות המקרה — ע"י מפקד הטנקים, או ע"י ראש מטהו, באמצעות רשת-האלחוט האחידה של רכבי-השריון.

הרוסים מניחים, אפוא, כי אם גם ברור הדבר שמקום המפקד הוא עם אנשיו — הרי הוא נתון שם למצב של חוסר אפשרות להעריך את המצב ולודא, ועליכן הוא חייב לפנות אל ראש מטהו בכל הנוגע לשיתוף עם שאר החי-לות ולקיום "עיך-פקודה" על פני שדה-הקרב.

בדרך של גרדו-הטנקים, מבוצע הקשר עם הרגלים ע"י מתן מכשיר-אלחוט נוסף למפקד-הרגלים המשולב ברשת של כל-י-השריון. והוא הדין לגבי הארטי-לריה ההינע-עצמית של סיוע-ישר, המשתמשת אף היא כאמור, באותו אורך-גל עצמו כשל הטנקים. אנשי-הצבא-הסובייטים מניחים, כי כלל מכשירי-האלחוט הפועלים ברשת אחת יכולים להגיע ל-20 ואולי ל-30, אכן, בשנת 1945, למשל, רק ברכב של מפקדי-מחלקות ומעלה — היו מכשירי-אלחוט. לעומת-זאת, מצוי האלחוט בכל-כלי-הרכב של תותחנים-הינע-עצמית.

בדומה לכך מסבירות הוראות מדוקדקות, את מקום הימצאם של מפקדי הרגימנטים והגדודים הרגליים. למען הבטיח את מיטב השיתוף בין החילות בתוך פלגות מעורבות (רגלים — שריון), שבהן הבחנה בין החילות עלולה להיות כרוכה בקושי — פותרים את הבעיה ע"י כך שמפקד היחידה הנתמכת (רגלים) קובע מושבו בתוך טנק-הפיקוד של מפקד-השריון; ואילו, במרחק מה לעבר העורף מאורגנים מוצבי-פיקוד משותף, ע"י מויגת מסות. היחידות.